А К Т
лісопатологічного обстеження лісових насаджень Бориспільського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік

13.06.2025 с. Гора

Згідно листа Бориспільського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» № 11912/40.1.9-2025 від 09.06.2025 року, згідно Санітарних правил в лісах України, затверджених постановою КМУ №555 від 27.05.1995, комісією в складі: провідного інженера-лісопатолога ДСЛП «Київлісозахист» Вікторії ШВЕНЬ, інженера-лісопатолога ІІ категорії ДСЛП «Київлісозахист» Валерія ГУТНІКОВА, інженера охорони та захисту лісу 1 категорії відділу охорони і захисту лісів філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Олексія КОВАЛЬЧУКА, лісничого Кийлівського лісництва Костянтина БАКУНА, лісничого Старівського лісництва Сергія ТРИГУБА, лісничого Стовп'язького лісництва Миколи СЛОБОДЯНА, лісничого Баришівського лісництва Віталія НЕСТЕРУКА, лісничого Вишенківського лісництва Богдана КЛЕЩА, лісничого Студенеківського лісництва Андрія ГЛОБИ, проведене лісопатологічне обстеження насаджень Бориспільського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік.

Короткий таксаційний опис ділянок, що пропонується для проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів наведений нижче за матеріалами базового лісовпорядкування 2015 року.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	Площа що потребує ВСР	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності	Причини призначення заходів	Орієнтовний запас деревини, що підлягає вирубуванню, куб.метрів на 1 гектар
					склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар			
Кийлівське (ДП "Бориспільське ЛГ")														
33	1	2.8	(2)	1.9	10С3	61	0.80	1	22	26	375	2	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	15
41	3	23.3	(2)	22.9	10С3+АКБ	66	0.80	2	20	24	340	2	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	10
47	2	12.2		12.2	10С3	66	0.85	1	23	26	425	2	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	10
50	24	2.9	(3)	1.2	8С3(78)2С3(48)	78	0.70	2	21	28	310	2	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	30
50	25	0.2		0.2	10С3	58	0.70	1	20	24	280	2	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	30
65	3	4.3	(2)	3.9	10С3	66	0.70	1	23	26	340	2	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	15
72	1	1.2		1.2	10ДЗ+ЛПД	111	0.60	2	25	40	240	2	дубовий трутовик, дубова златка, поперечний рак дуба	30
Разом		**46.9**		**43.5**										

Старівське (ДП "Бориспільське ЛГ")														
9	1	2.5		2.5	8С32БП+ДЗ	81	0.60	1	25	32	295	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	45
24	15	3.3		3.3	10С3	59	0.80	1А	24	26	410	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	20
Разом		**5.8**		**5.8**										
Вишеньківське (ДП "Бориспільське ЛГ")														
68	26	4.9		4.9	7ДЗ(71)3ДЗ(101)+ЛПД	71	0.60	1	23	26	240	2	дубовий трутовик, дубова златка, поперечний рак дуба	20
68	28	4.5		4.5	9ДЗ(74)1ДЗ(106)+ЛПД	74	0.70	1	25	28	330	2	дубовий трутовик, дубова златка, поперечний рак дуба	25
68	29	2.2		2.2	8ДЗ(71)2ДЗ(105)+ЛПД	71	0.70	1	25	26	320	2	дубовий трутовик, дубова златка, поперечний рак дуба	25
82	16	2.2		2.2	8ДЗ(78)2ДЗ(88)+ЯЛЕ+БП	78	0.70	2	23	30	285	2	дубовий трутовик, дубова златка, поперечний рак дуба	45
83	8	0.6		0.6	8ДЗ2С3+БП	78	0.70	2	23	30	305	2	дубовий трутовик, дубова златка, поперечний рак дуба	25
84	1	1.1		1.1	7ДЗ3С3	78	0.65	2	22	26	280	2	дубовий трутовик, дубова златка, поперечний рак дуба	40
84	2	0.5		0.5	10ДЗ	76	0.70	1	23	26	285	2	дубовий трутовик, дубова златка, поперечний рак дуба	60
84	9	2.0		2.0	5ДЗ(86)2ДЧР2ДЗ(66)1ДЗ(111)	86	0.70	2	25	36	260	2	дубовий трутовик, дубова златка, поперечний рак дуба	40
84	14	1.2		1.2	8ДЗ(85)2ДЗ(65)	85	0.60	1	26	36	275	2	дубовий трутовик, дубова златка, поперечний рак дуба	35
84	24	2.2		2.2	6ДЗ(66)2ДЗ(86)2ДЗ(56)+С3+КЛГ+БРС	66	0.65	1	22	28	240	2	дубовий трутовик, дубова златка, поперечний рак дуба	30
89	1	7.7		7.7	8ДЗ(96)2ДЗ(71)+БРС+ЛПД	96	0.70	2	26	36	315	2	дубовий трутовик, дубова златка, поперечний рак дуба	25
Разом		**29.1**		**29.1**										
Студениківське (ДП "Переяслав - Хмельницьке ЛГ")														
2	6	8.5		8.5	10С3+АКБ	63	0.75	1А	25	30	418	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	30
28	6	6.0		6.0	8С32АКБ	74	0.72	1	25	30	337	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами, несправжній трутовик, лускатий трутовик, вітовал буреломи	25
29	16	1.8		1.8	8С32АКБ	62	0.70	1	21	26	267	3	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами, несправжній трутовик, лускатий трутовик, вітовал буреломи	40
36	9	2.0		2.0	7С33АКБ	72	0.71	1	24	30	286	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами, несправжній трутовик, лускатий трутовик, вітовал буреломи	60
Студениківське (Помоклівське ДП "Переяслав- Хмельницьке ЛГ")														
45	14	7.2		7.2	10С3	67	0.71	1	22	28	339	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	35
74	4	3.6		3.6	10С3	77	0.66	2	21	30	287	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	15
74	6	27.5		27.5	10С3	72	0.75	1	24	30	390	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	25

74	8	1.1		1.1	10С3	65	0.71	1	22	28	329	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	25
74	9	1.8		1.8	9С3(63)1С3(82)	63	0.72	1	21	24	318	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	15
74	11	1.0		1.0	10С3	63	0.71	1	21	24	309	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	20
74	15	0.5		0.5	10С3	63	0.71	1	21	24	309	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	45
Разом		**61.0**		**61.0**										
Стовп'язьке (ДП "Переяслав-Хмельницьке ЛГ")														
11	43	2.2	(1)	2.0	8С3(53)2С3(76)	53	0.80	1	20	26	330	4	пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом	15
13	1	8.0	(1)	7.3	10С3+Д3+БП	65	0.80	1	22	26	350	4	пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом	20
14	34	2.2	(1)	2.1	10С3	67	0.90	2	20	24	360	4	пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом	10
14	36	3.8	(2)	0.4	10С3	86	0.70	3	21	26	250	4	пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом	25
15	2	4.4	(1)	1.6	10С3	80	0.80	3	19	26	250	4	пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом	20
16	3	1.1	(1)	0.9	10С3	81	0.60	2	22	28	270	4	пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом	30
16	42	3.0	(3)	0.7	10С3	91	0.70	2	22	28	310	4	пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом	25
Разом		**24.7**		**15.0**										
Баришівське (ДП "Бориспільське ЛГ")														
12	2	3.6		3.6	4Д3(75)2Д3(60)3ЛПД1Д3(95)+ ОС	75	0.80	1	23	28	285	2	дубовий трутовик, дубова златка, поперечний рак дуба	10
12	4	3.6		3.6	4Д3(80)4ЛПД2Д3(80)	80	0.80	1	24	32	300	2	дубовий трутовик, дубова златка, поперечний рак дуба	15
12	32	4.1		4.1	9Д31ЛПД+КЛГ+БРС	121	0.60	2	26	48	280	2	дубовий трутовик, дубова златка, поперечний рак дуба	20
72	10	1.7		1.7	8КЛГ2ЯЗЛ+ДЧР+С3+Д3+АКБ	61	0.80	1	22	26	250	4	кореневі гнилі ,вітровал буреломом	25
84	1	1.7		1.7	8АКБ(49)2АКБ(29)	49	0.70	1А	23	30	175	2	несправжній трутовик, лускатий трутовик ,вітровал буреломом	25
84	2	2.9		2.9	10С3	49	0.50	1А	21	28	270	2	пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом	15
84	5	1.5		1.5	10С3+Д3	46	0.75	1А	21	26	335	2	пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом	15
Разом		**19.1**		**19.1**										
Всього		**186.6**		**173.5**										

Результати обстеження:

Обстежені насадження характеризуються незадовільним лісопатологічним станом – всихання різної інтенсивності. Причинами погіршення лісопатологічного стану є діяльність стовбурових шкідників, враження та прогресування хвороб лісу.

В окремих обстежених насадженнях іноді спостерігаються наслідки пошкодження дерев поривами потужного вітру, що призвело до зламів стовбурів на різній висоті, вивалювання дерев з корінням, а також наявні окремі дерева з ознаками підриву коріння і критичним нахилом стовбурів дерев. Сильніше постраждали від стихії насадження

Бориспільського (кв. 84 вид. 1, кв. 72 вид. 10, кв.), Студенеківське (кв. 28 вид. 6, кв. 29 вид. 16, кв. 36 вид. 9) лісництв.

В соснових насадженях виявлено ослаблення дерев сосни звичайної *(Pinus sylvestris).* Відмирання дерев зумовлене заселенням великим та малим сосновими лубоїдами *(Tomicus piniperda, Tomicus minor),* синьою сосновою златкою (*Phaenops cyanea*).

Причетність перелічених вище шкідників до всихання та відмирання окремих дерев підтверджується виявленими в натурі личинковими ходами під корою, буровим борошном, пагонами на ґрунті під проекціями крон після проходження додаткового живлення імаго і їхніми вхідними та вихідними льотними отворами на стовбурах дерев. Зоною заселення стовбурових шкідників є товста, перехідна або тонка кора залежно від особливостей біології кожного виду. Рівень фізіологічної шкодочинності згаданих шкідників вище середнього, рівень технічної шкодочинності є незначним. Характер розташування дерев, пошкоджених і уражених шкідниками переважно поодинокий та груповий. Вказані шкідники занесені до Книги обліку осередків шкідників та хвороб лісу. Ознак свіжого заселення комахами-камбіофагами в обстежених насадженнях не виявлено.

У дуба звичайного *(Quercus robur* L.*)*, виявлено відмираючі та сухостійні дерева на яких спостерігаються сухобочини, гнилеві виразки, напливи та дупла, що є діагностичними ознаками гниття в стовбурі. На стовбурах є плодові тіла несправжнього дубового трутовика *(Phellinus robustus)* та справжнього трутовика *(Fomes fomentarius),* які викликають жовто-буру гниль стовбура центрального або змішаного типу. Додатковою ознакою зараження вказаними трутовиками є суховерхість дерев, їхній пригнічений стан, ослаблений приріст. В обстежених насадженнях на стовбурах дуба звичайного виявлено личинкові ходи і льотні отвори, спричинені пошкодженням двоплямистою вузькотілою златкою *(Agrilus biguttatus* F.*)* та златкою зеленою вузькотілою *(Agrilus viridis* L.*).* Це викликає ослаблення та швидке відмирання дерев.

У ясена звичайного (*Fraxinus excelsior* L.) відмічене помітне зниження рівня біологічної стійкості, яке проявляється у всиханні гілок, що охоплює значну частину крон дерев. Це зумовлено ураженням бактеріальним раком та халаровим раком ясена. Трапляється вивалення дерев внаслідок поширення гнилизни в коренях та окоренках. Патологічні процеси у ослаблених дерев проходять з заселенням їх великим ясеневим лубоїдом (*Hylesinus crenatus* F), що поселяється під товстою корою в нижній частині стовбурів, та малим ясеневими лубоїдом (*Hylesinus fraxini* Panz.), що заселяє ослаблені дерева в середній та верхній частинах крони.

В клена гостролистого *(Acer platanoides* L.*)* та липи дрібнолистої *(Tilia cordata)* виявлені прояви всихання крони від слабкого ступеню до їх повного відмирання, причиною цього є грибне ураження судин і їх закупорка – вертицилльозне в'янення, або вілт.

В насадженнях за участі білої акації *(Robinia pseudoacacia* L.*),* переважно перестиглого віку, наявні сухостої, частково суховерхі дерева, через ураження стовбуровими та окоренковими гнилями (несправжній трутовик), пошкодження частини дерев вторинними шкідниками. Деякі дерева білої акації заселені омелою білою, ураження крон рослиною-напівпаразитом досягає середнього та сильного ступенів.

Також є насадження у яких спостерігається помітне накопичення захаращеності, у вигляді лежачого сухостою, вітровальних дерев та частин зламаних стовбурів.

Для поліпшення лісопатологічного та санітарного стану насадженнь Бориспільського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», комісія рекомендує провести захід з поліпшення санітарного стану лісів - ВСР з інтенсивністю (окомірно) 10-60 м^3/га у вищезазначених насадженнях на площі **173,5 гектари.**

ВСР провести у 2025 році згідно пунктів 2,5,6,7,9,10,13,14,23,26,27 Санітарних правил в лісах України та з урахуванням всіх вимог діючого лісового та екологічного законодавства.

Своєчасне і в повній мірі виконання заходів з поліпшення санітарного стану лісів буде стримувати поширення і розповсюдження стовбурових шкідників та підвищить рівень біологічної стійкості всіх обстежених насаджень та навколишню екологічну ситуацію в цілому.

Представники комісії:

Провідний інженер-лісопатолог ДСЛП «Київлісозахист» Вікторія ШВЕНЬ

Інженер-лісопатолог ІІ категорії ДСЛП «Київлісозахист» Валерій ГУТНІКОВ

Лісничий Кийлівського лісництва Костянтин БАКУН

Лісничий Старівського лісництва Сергій ТРИГУБ

Лісничий Стовп'язького лісництва Микола СЛОБОДЯН

Лісничий Баришівського лісництва Віталій НЕСТЕРЧУК

Лісничий Вишеньківського лісництва Богдан КЛЕЩ

Лісничий Студенеківського лісництва Андрій ГЛОБА